

INFORMATOR

LETO 2025

165

21. 1. 2025

VSEBINA

1. NAČELA UPORABE UMETNE INTELIGENCE PRI USTVARJANJU PROGRAMSKIH VSEBIN RTV SLOVENIJA

RTV Slovenija je medijska organizacija, ki je zazrta v prihodnost in zavezana neprestanemu spremljanju in uvajanju novih tehnologij, s katerimi izboljšuje vsebine in njihovo dostopnost. Pri uvajanju orodij umetne inteligence (UI) izhajamo iz zgodovinskih temeljev javnega servisa, ki so zapisani v programskih, poklicnih in etičnih standardih RTV Slovenija. Pri odločanju o uporabi orodij UI-ja nas vodijo vrednote, kot so: verodostojnost, zaupanje, natančnost, spoštovanje, poštenost, odgovornost, transparentnost, avtonomnost in inovativnost.

S tem dokumentom se RTV Slovenija pri uporabi umetne inteligence zavezuje,

- **da ne bo ogrozila zaupanja javnosti,**
- **da bo transparentna, odgovorna in zanesljiva,**
- **da v temelju svoje dejavnosti ohranja ustvarjalce in kreativne procese in**
- **da bodo vsi procesi v skladu z najvišjimi programskimi, poklicnimi in etičnimi standardi.**

Pri uporabi UI-ja v središče pozornosti postavljamo javnost in vrednote javnega servisa, orodja UI-ja pa uporabljamo po skrbnem premisleku, odgovorno in ob zavedanju izjemnega pomena zaupanja javnosti v naše delo, uredniške odločitve in programske vsebine.

Zaupanje in transparentnost: Kadar ima UI pomemben vpliv na programsko vsebino, smo na RTV Slovenija to dolžni razkriti gledalcem, poslušalcem, bralcem in uporabnikom. Vsebina mora biti opremljena z opisom namena uporabe in navedbo uporabljenega orodja UI-ja. Označba in opis morata biti jasna in razumljiva za občinstvo, brez tehničnega žargona, ki bi lahko zmedel uporabnika. Spoštovanje avtentičnosti in izvora materiala je ključno za ohranjanje in krepitev zaupanja javnosti v programske vsebine.

Odgovornost in zanesljivost: Za rezultate, ki jih prinese uporaba UI-ja, smo vedno odgovorni ustvarjalci RTV Slovenija. Jasno je, kdo so osebe, odgovorne za ključne odločitve o uporabi UI-ja in za vsebine, ki jih UI proizvede – odgovornost se ne razlikuje od preostalih procesov ustvarjanja vsebin.

Preverjanje in potrjevanje verodostojnosti: Vse vsebine, ki smo jih generirali z UI-jem, mora pred objavo pregledati pristojni urednik, da se zagotovita njihova verodostojnost in točnost. To vključuje preverjanje virov, na katerih temelji vsebina, ustvarjena s pomočjo UI-ja, in potrditev, da vsebina ustreza programskim, poklicnim in etičnim standardom. Izjeme, povezane z uporabo UI-ja na način, ki ne omogoča sprotne nadzora, mora odobriti pristojni direktor.

Usposabljanje in izobraževanje: Ustvarjalci vsebin moramo biti ustrezno usposobljeni za delo z UI-rodji in za razumevanje njihovih možnosti, omejitev in etičnih dilem, ki jih ustvarja UI. Usposabljanje mora vključevati tudi razumevanje morebitne pristranskosti UI-ja in načinov, kako jo prepoznati in obravnavati, in način označevanja vsebin, pri katerih je bil uporabljen UI. Ustvarjalci lahko orodja UI-ja, namenjena ustvarjanju programskih vsebin, uporabljamo šele, ko smo končali usposabljanje.

Varovanje zasebnosti in podatkov: Tudi pri uporabi orodij UI-ja upoštevamo zasebnost ljudi in varstvo osebnih podatkov in z njimi ravnamo na odgovoren način. Ne sklepamo kompromisov glede integritete, kakovosti ali varnosti podatkov in zaščite virov.

Spoštovanje avtorskih pravic: Pri uporabi UI-ja spoštujemo avtorske pravice in pravice ustvarjalcev, ki so vključeni v procese ustvarjanja vsebin in storitev. Prav tako smo pozorni na izzive, ki jih uporaba orodij UI-ja prinaša v povezavi z vrednotenjem ustvarjalnega dela.

Poštena in vključujoča uporaba UI-ja: Orodja UI-ja na RTV Slovenija uporabljamo tako, da so dostopna vsem zaposlenim, programske vsebine pa vsem gledalcem, poslušalcem, bralcem in uporabnikom naših programskih vsebin.

Vrednotenje in prilagoditve: Nenehno preverjamo tveganja, povezana z UI-jem, odločitve, ki jih sprejemajo algoritmi, in ali aplikacije izpolnjujejo svoj namen. Uporabo rešitev in orodij UI-ja prilagajamo in nadgrajujemo na podlagi neprestanega vrednotenja. Enako zahtevamo tudi od naših partnerjev na tem področju.

Javna odgovornost in dialog: Zaveujemo se k javnemu dialogu o uporabi UI-ja pri ustvarjanju vsebin in k odprtosti za povratne informacije in dileme gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov RTV-vsebin. Ta dialog je bistven za ohranjanje zaupanja v medij in njegove vsebine.

RTV Slovenija se zavezuje, da bo ta načela v skrbi za spoštovanje vrednot javnega servisa in ohranjanje zaupanja gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov programskih vsebin dopolnjevala in spreminjala.

V Ljubljani, 13. 1. 2025

Uprava Javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija